

Gaisma

Nr. 7(74) JŪLIJS 2025

AUDIOGRĀMATAS

❖ IESKAŅOTĀS:

Frīda Šibeka – Grāmatnīca pie Temzas.

Lasa Anita Muiņiece, 2025. gada ieraksts, 1 CD (15 st. 42 min.)

Šarlotei ir savi iemesli, kādēļ viņa ierakusies darbā, taču kādu dienu dzīve apgriežas kājām gaisā: viņa manto grāmatnīcu Londonā. Nolēmusi īpašumu pārdot, Šarlote dodas uz Angliju, taču drīz vien viņa sajūt saikni ne tikai ar grāmatveikaliņu, bet arī tā sirsnīgajām darbiniecēm, rakstnieku Viljamu un astaini Tenisonu. Tomēr joprojām nav skaidrs, kāpēc tante mantojumu atstājusi tieši Šarlotei un kāpēc māte nekad nerunāja par savu pagātņi?

Zane Eniņa – Santjago ceļš : plāksteris pēdām un sirdij.

Lasa Dina Kāgane-Kovaļova, 2025. gada ieraksts, 1 CD

(17 st. 29 min.)

Zane Eniņa apceļojusi vairāk nekā 80 valstis, savus piedzīvojumus aizrautīgi atainojot ceļojumu blogā mugursoma.lv. No šiem aprakstiem vēlāk tapušas arī grāmatas. Zane ceļo viegli un budžetam draudzīgi, bieži vien tikai ar mugursomu.

Tās saturs tiek īpaši rūpīgi pārdomāts, kad soma visu dienu jānes plecos, kā tas notiek, ejot Santjago ceļu. Zanes trešā grāmata vēsta par pieredzi, piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem, kas gūti, kājām mērojot vairāk nekā 2500 km piecos Santjago ceļa maršrutos...

GRĀMATAS BRAILA RAKSTĀ

Gunta Bite — Pie omītes. (1 sējums).

Grāmata vieglajā valodā, veidota trešajā līmenī. Tajā viegli uztveramā veidā stāstīts par kādu ģimeni. Tajā ir omīte un mazmeita Paula. Viņām pieder kafejnīca kādā latviskā mazpilsētā. Kafejnīcā strādā arī konditors Gatis. Visi viņi savā dzīvē piedzīvojuši traģiskus notikumus. Tomēr viņi turpina ticēt labajam.

Kaponi Barbara – Kā pieradināt cilvēku : instrukcija kaķiem.

(1 sējums).

To, ka kaķi prot runāt, jums pateiks katrs kaķa īpašnieks, tas ir saimnieks, tas ir... Vārdu sakot, katrs cilvēks, kas dzīvo kopā ar kaķi. Bet - vai kaķis spētu uzrakstīt grāmatu? Itāļu māksliniece un rakstniece Barbara Kaponi piedāvā iztēloties, kāda būtu grāmata, kuru uzrakstījis kaķis. Humorpilnais darbs piedāvā neparastu skatījumu uz kaķu un cilvēku attiecībām.

Nora Ikstena – Draugi : Vabulīša un Pifānija piedzīvojumi :

1. grāmatiņa. (1 sējums).

Šī ir pirmā grāmatiņa par divu īpašu radību, Vabulīša un Pifāna, piedzīvojumiem. Vabulītis ir sirdī brīnumdaris, kurš dzīvo reālā pasaulē. Viņam nav brīnumnūjiņas, tikai paša četras rokas. Dodoties piedzīvojumos kopā ar savu uzticīgo suni Pifānu, Vabulītis skaidri redz, ka apkārtējā pasaulē darāmā ir daudz. Vajag samierināt strīdus, pacelt nokritušos, pabarot izsalkušos, cīnīties ar piktām vējdzirnavām, uzburt pasaku valstību zemes virsū. Vabulītis un Pifāns iekuļas dažādās smieklīgās un mazāk smieklīgās situācijās, kur pārbauda savu spēku. Vabulītis ir ideālists, viņš tic labā uzvarai, Pifāns ir apdomīgāks, taču slinks, tomēr viņa galvā ikreiz rodas neticami risinājumi, bet — galvenais — viņi ir īsti draugi, kam kopā izdodas viss: gan blēņu stāsti, gan labie darbi.

Nora Ikstena – Trīs salas : Vabulīša un Pifānija piedzīvojumi :

2. grāmatiņa. (1 sējums).

Rakstnieces Noras Ikstenas un mākslinieces Kristiānas Dimiteres radītie divi draugi - Vabulīša kungs, kurš ir mazliet brīnumdaris, un viņa uzticamais suns Pifāns - dodas pie saviem lasītājiem ar otro grāmatiņu "Trīs salas". Abi joprojām mīļi sadzīvo savā vītolu ieskautajā mājiņā, kur gandrīz ik dienu atgadās kas neparasts, taču kādā jaukā rītā Vabulītis pie rīta kafijas izteica Pifānam negaidītu, taču patiesībā sen gaidītu piedāvājumu: Dosimies ceļā, Pifān!

Dzintars Tilaks – Laikā apmaldījušies stāsti.

"Parastā ikdienā pēkšņi ienāk neparastais - tas, ko neviens nav ne plānojis, ne paredzējis. Tieši neparastais vieno piecus stāstus, kas sastapušies šajā grāmatā. Tos vieno arī spēle ar pagātni un iespējamo nākotni. Nākotni varu atļauties improvizēt, taču pagātni... Lūk, iedomājieties, ka pagātnei tāpat kā atmiņām ir varianti. Ir! Un ne jau es pirmais to apgalvoju. Ja esi gatavs brīvam lidojumam laikā un piedzīvojumos, tad "Laikā apmaldījušies stāsti" varbūt iedrošinās tevi mierīgāk uztvert vienu otru piedzīvotu neparastību" (Dzintars Tilaks).

Katja Ketu – Vecmāte.

"Šis romāns ir gan satricinoši atklāts mīlas stāsts, gan tiešs un nepiekāpīgs vēstījums par vienu no visslēptākajām kara sejām. Tas aizsit elpu savā kailumā un patiesīgumā un ir brīvs no jebkādas liekulības un ideologu fantāzijām. Dzīvības trauslums un milzīga izdzīvotgriba, mīlestība, necilvēcība, kaisle, sekss un nāve - viss cieši līdzās, vienā telpā un laikā, Lapzemē 1944. gadā, tik blīvi kā uz skudru takas, kur neiespējami spert soli, lai kādu nesamītu," raksta Dace Sparāne-Freimane.

Laura Vinogradova – Pauls spēlē.

"Kur mana konsole?" - viņš pēkšņi attopas, kad abi jau pusceļā. "Neraudi. Es paņēmu", - mamma mierina. "Par spēlēm vispār nevajadzētu raudāt. Mammai viegli teikt. Pauls gribētu redzēt, kā viņa neraudātu, ja atstātu mājās savu instagramu.

Pareizi, neraudātu, jo grieztu mašīnu otrādi un brauktu pakaļ, par to Pauls ir pārliecināts." Maigi pamācošs stāsts bez pamācībām. Par dzīvi un spēli. Par to, ka gribas abas (un kāpēc gan ne?), bet tomēr dzīves vajag nedaudz vairāk.

Silvija Brice – Piktais sentiments.

"Žanriski tā ir līdzīga autores pirmajai grāmatai "Baigās piezīmes", arī tajā apkopotas pārdomas, vērojumi, mirklīgi zibšņi, tikai tagad jau tie, kas sakrājušies no jauna un kam vielu devis arī kara Ukrainā konteksts un citi pēdējo gadu notikumi. Grāmatai ir trīs daļas, un vārds "piktums" vairāk attiecas uz pirmo un trešo daļu, otrajai es vairāk piemērotu vārdu "skaistums". Šo skaistumu Silvija Brice gluži kā gleznotājs ar krāsām ļoti meistarīgi uzglezno ar vārdiem." (Baiba Kuške).

GRĀMATAS PARASTAJĀ DRUKĀ

Agnese Vanaga – Jannis un Čapa. Vienu dienu ačgārni.

Grāmata stāsta par divu neparastu draugu dēkaino ikdienu. Jannis ir nebēdnis zēns, kuram patīk maskas un pārgērbšanās. Viņa draugs Čapa ir krāmu vīriņš, kuru Jannis pats izdomājis un uzmeistarojis no dažādām bērnistabā atrastām mantām. Nedaudz iztēles, un sākas brīnumlietas! Kā būtu, ja zobu sāpētu no dārzeniem, nevis konfektēm? Ja uz bērnodārzu ietu pieaugušie, nevis bērni? Jannis un Čapa piedzīvo pavisam ačgārnu dienu un mēģina tikt skaidrībā - vai tā patiešām būtu labāk?

Aldis Pauga – Pilots, kurš izdzīvoja.

Grāmatas autors Aldis Pauga par lidošanu ir sapņojis kopš bērnības. Viņa dzīve pierāda, ka bērnības sapņi spēj ietekmēt cilvēka mūžu. Aldis kļuva par pirmo helikopteru privātpilotu atjaunotajā Latvijā, par pirmā privātā helikoptera īpašnieku un vietējā helikopteru biznesa radītāju. 2017. gada oktobrī, kad privātā dzīve, karjeras un biznesa attīstība šķita esam vienā no augstākajiem punktiem, Alda vadītais helikopters avarēja. Cieta visi, kas atradās lidaparātā, bet vissmagāk pats pilots - laužts mugurkauls, mēnesis komā, daļēja paralīze, atmiņas un valodas traucējumi.

Andra Manfelde – Kosmonautu iela.

Andras Manfeldes jaunākais prozas darbs “Kosmonautu iela” ir gluži kā lūkošanās sendienu fotogrāfijās – nodaļa pēc nodaļas atklāj galvenās varones ceļu, kas vijas cīņās un ilgās pēc kaut kriptiņas apkārtējo mīlestības.

Anna Ēringa – Bučas un apskāviens no Pollijas Stormas.

Vienpadsmit gadus vecā Pollija Ziemassvētkos kļūst par lielo māsu. Pollijas mazais brālītis ir piedzimis priekšlaicīgi, un ārsti slimnīcā nu cīnās par viņa dzīvību. Satraukuma pilnā gaidīšana Pollijai ļoti nepatīk, un, lai meitene būtu ar kaut ko nodarbināta, vecmāmiņa iesaka uzrakstīt grāmatu brālītim par visu, kas viņam būtu jāzina par viņu ģimeni, Pollijas skolu, draugiem, dzīvi pilsētā un visu citu svarīgo. Tad nu viņa raksta - par vecākiem un vecmāmiņu,

kaimiņiem, klasesbiedriem, savu simpātiju Edvīnu, diskotēku uz slidām un ballīti, kurā viss sagāja šķērsām...

Anna Vaivare, Inese Zandere – Otrais koncerts.

Tas ir stāsts par meiteni Agati, kas ļoti uztraucas par pirmo uzstāšanos, spēlējot čella solo orķestra koncertā. Tas ir stāsts par pirmo lielo izaicinājumu jaunās mūziķes dzīvē: šaubas par savām spējām raisa teju nepārvaramas bailes kļūdīties un ir nopietns pārbaudījums. Kā vērst par labu šķietami ārkārtīgi nozīmīgas mākslinieciskas kļūdas? To Agatei atklāj opis, kurš arī ir mūziķis, un viņš ar mazmeitu dalās dažādos komiskos piedzīvojumos no savām mūziķa gaitām. Grāmata atklāj nozīmīgu tēmu - bērna uzdrīkstēšanos, pašnovērtējuma stiprināšanu, šaubu pārvarēšanu jebkurā jomā un svarīgo emocionālo atbalstu, ko šajā procesā var sniegt pieaugušie.

Arnis Kluinis – Zēlustes ēku un cilvēku likteņi.

Grāmata veltīta Zēlustes muižas vēsturei un cilvēkiem 250 gadu garumā. Tā ir vieta pie Juglas ezera, kurai savu vārdu un veidolu XIX gs. vidū piešķīris Rīgas lieltirgotājs Matiass Holsts (1783-1847). Taču vēsturiskie liecinājumi par aplūkojamām ēkām un to īpašniekiem atrodami arī daudz senākos Rīgas rātes dokumentos, kurus apkopojis pašreizējais, jau 11. muižas īpašnieks - uzņēmējs Kārlis Viškints ar ģimeni.

Arnolds Auziņš – Darva medus podā.

Asprātīgs, sirsnīgs un reizē ironisks romāns par bērniņu padomju Latvijā. Galvenais varonis Askolds, zēns ar izteiktu taisnīguma izjūtu un dzīvu iztēli, lasītāju aizved savas skolas dzīves pasaulē, kur draudzība ar Ramonu, skolotāju autoritāte, pirmie sapņi un bērnišķīgas blēņas mijas ar nopietnām pārdomām par cilvēkiem, sabiedrību un pieaugšanu. Autors caur bērna acīm parāda padomju laika absurditāti, saglabājot vieglumu un siltumu, kas raksturīgs labākajiem bērniības atmiņu darbiem. "Darva medus podā" ir stāsts par bērniības draudzību, nedarbiem un dzīves mācībām skolas laikā.

Arnolds Auziņš – No savas ēnas neaizbēgt.

Skolotāja un žurnālists - divi radošu profesiju pārstāvji, apprecējušies aiz mīlestības, bet ar laiku atklājas tādas īpašības, kuras sakumā nepamana. Sarežģījumi un pārmetumi dzīvei piedod garšu.

Dace Krēsliņa – Kas par smaku?

Sērijas otrā grāmata vēsta par to, ka dārzniekus mazdārziņos pēkšņi pārsteidz neparasta, spēcīga smirdoņa. Darbi tādā gaisotnē nepavisam nevedas. Aizvēstures pilsētas detektīvu pirmās aizdomas krīt Hipo kunga virzienā, taču šis virziens ved strupceļā. Vainīgo atrast nav viegli. Bet tad Zigis nolemj paskatīties uz lietu no citas puses un kādu brīdi karājas kokā ar kājām gaisā. Tas palīdz tikt uz pareizā ceļa. Ar detektīva sižeta palīdzību grāmata rosina rūpēties par vidi un sugu saglabāšanu.

Dzintra Žuravska – Aiziet, lai atgrieztos.

Grāfa Monte-Kristo tēmas īss, mūsdienīgs variants. Atgriezties, lai atmaksātu saviem pāridarīnātājiem, bet spējot arī saprast un piedot.

Edvards van de Veldens, Elmans Anušs – Miška.

Stāsts vēsta par afgāņu bēgļu ģimeni. Astoņgadīgās Roijas ģimenei beidzot ir sava māja un arī mājdzīvnieks - balts pundurtrusis Miška. Trusītis kļūst par Roijas uzticības personu, kam meitene un viņas brāļi stāsta, ko piedzīvoja, bēgot no savas zemes – Afganistānas. Roijai bijuši tikai 3 gadi, kad sākās ģimenes bēgļu ceļš, viņa atceras maz. Māsiņas stāstu papildina vecākie brāļi. Ļoti vienkārši bērniem tiek stāstīts par to, kāpēc nebija iespējams dzīvot Afganistānā un par visas ģimenes traumu. Bet tad kādu dienu Miška piepeši ir pazudis...

Emēlija Šepa – Baltās pēdas.

Septītā grāmata sērijā par prokurori Jānu Berzeliusu. Aukstā ziemas naktī vilcienā tiek atrasta mirusi meitene. Viņas pavadone pazudusi bez vēsts. Kas notika ar bojā gājušo meiteni un vai pazudusī zina kaut ko tādu, kas noderētu policijas darbā? Visi izmeklēšanas pavedieni ved pie vīrieša, kuru prokurore Jāna Berzeliusa labprāt aizmirstu. Vīrieša, ar kuru reiz bijuši teju vai brālis un māsa, bet kurš šodien apdraud visu, kas viņai svarīgs. Jānai Danilo jāatrod, pirms to pagūst kolēģi.

Ilze Meistere – Baseina pārvaldnieks medī pīles : (un citi aizraujoši piedzīvojumi bērnu vasaras nometnē).

Vai tu esi bijis bērnu vasaras nometnē? Tā taču ir lieliska pieredze, vai ne? Nometnēs sākas jaunas draudzības un vispār notiek neticamas lietas! Lai uzzinātu, ko iesākt, ja gadās pārēsties sapiparotu mērci, nejauši ielaist baseinā pīles (protams, pilnīgi nejauši!!!), pazust zoodārzā vai piedalīties šausminošā rēgu izsaukšanā, dodies uz vasaras nometni kopā ar grāmatas varoņiem – nebēdnīgajiem brāļiem Ralfu un Robertu, nopietno tumšmati Noru, sprogaino skaistuli Eniju un citiem. Nokļūsti visbrīnīšķīgākajā vietā uz pasaules - Melnalkšņu parkā, un meties piedzīvojumos kopā ar viņiem!

Imants Ozols – Rudens rozes : notis.

Melodijas ar akordu simboliem un tekstu.

Inese Zandere – Ceļotājs čemodāns.

Bilžu grāmata, kurā savienojas fantāzija un zināšanas par pasaulē sastopamajām putnu sugām. Inese Zandere radījusi dzejoli par noslēpumainu čemodānu, kas izkrīt no kādas lidmašīnas, un neviens nezina, kas tajā iekšā. Dzejoļa stingrā forma, izteiktais ritmiskums un refrēna atkārtojums uztur un kāpina spriegumu, notikumiem virzoties uz kulmināciju. Čemodānam, kurš no augšas redz pasaules augstākās kalnu virsotnes, izdodas paglābties no noslīkšanas okeānā, iekrišanas vulkānā, pazušanas džungļos,

nosaišanas ledājos, līdz noslēpums beidzot tiek atklāts: čemodāns ir pārvedis mājās no siltajām zemēm visdažādāko sugu putnus, kas visu vasaru dzīvos mums līdžās.

Jānis Baltvilks – Purva burvis.

Grāmatā lasāmi dzīvespriecīgi dzejoļi, kurus interesantus dara arī autora prasme dzejas valodā izmantot fonētiskas rotaļas un vārdu spēles.

Jānis Junga, Kārlis Junga – Mēs karā'i aizedami, atstāj' māsu šūpolēs : brāļu - sarkanarmieša un leģionāra - gaitas Otrajā pasaules karā.

Atverot šo grāmatu, lasītājs tajā atradīs divu biogrāfisko avotu publikāciju - viens brālis rakstīja atmiņas un otrs piezīmes un dienasgrāmatu. Abi brāļi Otrā pasaules kara laikā nonāca pretinieku armiju rindās, vēlāk viena dzīve norisinājās padomju Latvijā, otram - Lielbritānijā. Viens brālis bija jūrniece un iekļuva Sarkanās armijas rindās, bet otrs brālis - nonāca leģionā. Šādi ģimeņu likteņi Latvijā nav retums, lasītājs līdzīgus noteikti atradīs vai nu paša, vai savu paziņu dzimtā. Brāļi pēdējo reizi tiekas 1941. gada sākumā un tad - neilgi pirms Kārļa nāves Lielbritānijā 2000. gadā.

Jānis Svīklāns – Pasīvā pastāvēšana.

Normunds ir vienpatnieks, kurš vēlas, lai visi liek viņu mierā. Ar kolēģiem nekontaktējas ārpus pienākumu veikšanai nepieciešamā,

mātes un māsas apciemošana viņam rada galvassāpes, un, ja pie durvīm klauvē kaimiņi, Normunds izliekas, ka mājās neviena nav. Taču kādu dienu augstsirdības uzplūdus piekrīt pieskatīt kaimiņienes desmit gadus veco meitu, paverot savu dzīvi trauksmainiem notikumiem.

Jērns Līers Horsts – Katarīnas kods.

Atkal pienākusi tā diena gadā. Villiams Vistings jau divdesmit ceturto reizi pārskata dokumentus par Katarīnas Heugenes pazušanu. Lieta tā arī netika atrisināta, un kopš tā laika Vistings katru gadu apmeklējis Martinu Heugenu, Katarīnas vīru. Regulārās Vistinga un Heugena tikšanās gadu gaitā izvēršas draudzībā. Taču šoreiz, kad Vistings ierodas, Heugenu māja ir tumša un aizslēgta. Sievas pazušanas gadadienā bez vēsts ir pazudis arī Martins Heugens.

Jurga Vile – Kašalotu radio.

"Kašalotu radio" ir neparasts, krāšņi ilustrēts stāsts par ģimeni, vaļiem un apbrīnojamām dabas mīklām. Grāmata vēsta par meiteni Domingu un viņas draudzīgo ģimeni, kuriem ir īpaši draugi - kašaloti. Ģimene vasarās dodas uz noslēpumainu vietu, kur šie apbrīnojamie dzīvnieki mitinās. Lai arī vaļi ir piesardzīgi - atliek vien parādīties Domingas ģimenei, kad tie sapulcējas līcī un priecīgi čerkst. Tā ir savāda skaņa, kā sabojājies radio. Tomēr reiz brīvdienās atgadās ķibeles, kas satrauc visu ģimeni...

Grāmatas beigās, kā papildus lasāmviela, ir Lietuvas jūras muzeja eksperta skaidrojošs materiāls par kašalotiem.

Juris Zvirgzdiņš, Inguna Ula Cepīte – Rasas dienasgrāmata.

Rasai jāuzsāk skolas gaitas. Satraukumu izjūt gan suns Zorro, gan rotaļu lācis Tobiass. Skolā Rasa iegūst jaunu draudzeni - solabiedreni Agnesi, meiteni ar īpašām vajadzībām. Lasītprasmē meitenes ir nepārspējamas, tāpēc abas tiek pārceltas uz Lielo Lasītāju un Lielo Zīmētāju klasi. Ziemassvētkos ciemos pie Rasas ierodas visai kaitinošās lauku māsīcas Konkordija un Lutēcija, kas vēlas radīt fanu klubu. Par ko fanot? Dziedātāju? Brīnumbērnu Jēkabu? Retu dzīvnieku? Klimata pārmaiņām? Māsīcas netic no norakstīšanas izglābtā Zooloģiskā dārza lauvas Leo eksistencei. Viņas jāpārlicina, bet Zooloģiskajā dārzā atgadās briesmīgs piedzīvojums...

Katarīna fon Brēdova – Viss, kas nav saskatāms.

Jūels bija cerējis, ka 6. klasē būs citādi, bet viss ir tāpat. Viņam jāturpina spiesties gar sienām, jāturpina izlikties neredzamam, lai tiktu prom no mobingotājiem ar Esteri priekšgalā - meiteni ar asu skatienu un platīnblondiem matiem. Ļaunāko no viņiem visiem. Kādā vakarā Jūela un Esteres ceļi nejauši krustojas, un viņu dzīve mainās. Slepēnībā varmāka un upuris var stāstīt viens otram to, ko nav stāstījuši nevienam citam. Šī grāmata ir spēcīgs stāsts par draudzību un izstumtību, par noslēpumiem un uzdrošināšanos būt pašam.

Krišjānis Zeļģis – Patīk!

Dzejoļu krājums "Patīk!" ir autora debija bērnu literatūrā. Krājumā iekļauti 36 dzejoļi, kuros atrodams liels retums mūslaiku dzejā bērniem: puikas domu gaita, kurā liela nozīme ir interesei par to, kā pasaule darbojas, kā to racionāli izprast, kā uz to iedarboties. Ar šo grāmatu autoram izdodas uzrunāt mazos lasošos zēnus.

Lauris Bērziņš – Līdzdalībnieks.

"Laurim Bērziņam ir izdevies radīt tekstu, kurš pieskaras cilvēka neglītākajiem slāņiem caur šķietami vienkāršu, tomēr intrigējošu un neparedzamu stāstu - vīrietim īsti nav, kā dēļ dzīvot. Sieviete ir, taču vīrietis nespēj pieņemt viņas - atkarību? Nepieciešamību? Dziņu? Apbrīnojami tiešā veidā autors nesaudzīgi pavēsta lasītājam, ka ļaunums ir stiegrs un neredzams kā mietsakne un smeļas spēku no cilvēka visdziļākajiem slāņiem, tiem, kam cilvēks pats nemaz tā īsti netiek klāt. Taču tieši šajās dzīlēs mitinās arī teju par mistiskām uzskatāmās dzīves parādības - nāve, sirdsapziņa, mīlestība, talanti" (Ilze Jansone).

Lauris Gundars – Nē!!!

Kaut pasaulē rūpīgi tiek slēptas sprāgstvielu izgatavošanas tehnoloģijas, nav tāda cilvēka, kurš nezinātu, kā rodas viena no visjaudīgākajām: vienkārši savienojot kopā burtiņus N un Ē. Ja tiem vēl piemet izsaukuma zīmi, sprādziens iet vaļā - vecāku gaidītā JĀ vietā izliesmo lielais un nejaukais NĒ! Tomēr gadās, ka N un Ē savienojas, neveidojot sprādzienu. Pat piemetot izsaukuma zīmi,

pasaulē ir arī cits NĒ! Iespējams, pat tāds, pēc kāda ilgojamies. Kā tas var gadīties? Par to šis stāsts. Grāmatas autors Lauris Gundars runā par ikvienam bērnam, jauniešiem un vecākam aktuālo, bet līdz šim bērnu literatūrā tikpat kā neaplūkoto - par aizlieguma un visautļautības tēmu, par aizlieguma pārkāpšanas saldumu.

Lauris Gundars – Piga kabatā : Vara Braslas laiks.

Laura Gundara grāmata ir dziļš un personisks dialogs ar ievērojamo kino un teātra režisoru Vari Braslu. Šī saruna, līdzīgi kā prasmīgi veidots dokumentālais kino, atklāj režisoru ne tikai kā mākslinieku, bet arī kā laikmeta liecinieku un līdzdalībnieku. Varis Brasla dalās ar savām pārdomām par dzīvi, mākslu un sabiedrību, skarot jautājumus par radošuma misiju, pārmaiņu laikmetiem un vērtībām, kas paliek nemainīgas. Viņa vārdi atklāj režijas kā sirdsdarba būtību, tās saistību ar ticību, mīlestību pret savu zemi un cilvēkiem.

Lūsija Folijs – Pēdējā vēstule no Stambulas.

Katru dienu Nura nolūkojās pāri Bosfora šaurumam uz savu bērnības māju, lielu baltu savrupnamu, kas atrodas pretējā pusē. Vējš atnes sev līdzī atmiņas - par smaržīgajiem vīģes koka augļiem, par safrāna krāsas saulrietiem gurdos vasaras vakaros. Taču nu šie laiki ir garām. Māja ir kļuvusi par armijas hospitāli un padarīta par britu laupījumu. Un, kad Nura staigā pa pilsētas ielām, nesdama tirgotājam izšuvumus, ar kuriem viņa tagad pelna iztiku, Konstantinopole ir pilna ar sabiedroto karavīriem.

Visdārgākā būtne Nuras jaunajā dzīvē ir viņas gādībā nonākušais bārenis - zēns, kurš glabā baisu noslēpumu. Kad viņš saslimst ar bīstamu kaiti, Nura ir spiesta atgriezties bērnības mājā un izlūgties palīdzību kara ārstam Džordžam Monro. Robežām starp ienaidnieku un draugu kļūstot neskaidrākām, parādās jaunas briesmas - vēl draudošākas par nesenā kara mesto ēnu.

Mari Tēde – Ingmars un jūra.

Kad Ingmara vecāki izšķiras, viņš kopā ar mammu pārceļas uz nelielu namiņu Tallinas pievārtē pie jūras. Jauns sākums nekad nav vienkāršs: jāpierod gan pie citas mājas, gan pie citas skolas. Taču jūra savā bezgalīgajā dažādībā kļūst par Ingmara sabiedroto: tā nomierina, uzmundrina, iznes piemājas liedagā aizvien jaunus pārsteigumus un gādā par piedzīvojumiem. Drīz zēna dzīvē ienāk arī jauni draugi.

Marjus Marcinkevičs, Lina Itagaki – Meitene ar šauteni : stāsts par meiteni partizāni : komikss.

Magdes tētis ir iemācījis meitai mežā kļūt nemanāmai un slēpt pēdas, bet vectēvs - prasmi strādāt ar dažādiem kurpnieka darbarīkiem. Tas viss viņai noder, kad meitene nokļūst partizānu grupā, ko vada viņas bijušais skolotājs. Padomju okupanti Magdes ģimeni ir izsūtījuši uz Sibīriju, jo tēvs neatbalsta jauno varu un palīdz partizāniem. Meiteni, kura paglābusies suņu būdā, karavīri neatrod.

Taču viņa nevis vienkārši slēpjas, bet pilda tēta uzticēto slepeno uzdevumu. Nonākusi meža bunkurā, viņa kļūst par īstu partizānu grupas dalībnieci.

Miha Kovāčs – Lasu, tātad esmu : 10 iemesli, lai lasītu grāmatas digitālajā laikmetā.

Vai digitālajā laikmetā joprojām ir jēga lasīt grāmatas? Kāpēc gan urbties cauri bieziem tekstu sējumiem, ja varam skatīties seriālus, klejot tīmeklī vai arī aizpildīt laiku ar gluži citām nodarbēm? Šī grāmata ar desmit vienkārši izklāstītiem piemēriem pierāda, ka grāmatu lasīšanai ir milzīga pozitīva ietekme. Lasot mēs paplašinām savu vārdu krājumu, uzlabojam spēju domāt daudzšķautņaini, attīstām un padziļinām empātiju. Tas viss mums ļauj ne tikai domāt pašiem ar savu galvu, bet arī būt veiksmīgākiem un laimīgākiem.

Nele Noihausa – Briesmoņi.

Laukā tiek atrasts jaunas meitenes līķis. Sešpadsmitgadīgā Larisa tikusi nožņaugta. DNS analīžu rezultātā policijas redzeslokā nonāk noraidīts patvēruma meklētājs, kuram jau iepriekš ir bijis piespriests cietumsods, tomēr pēc pārsūdzības viņš ticis atbrīvots. Viņam izdodas paslēpties, pirms Pia un Bodenšteins var ar viņu aprunāties. Naktī Aiztaunusā uz šosejas automašīna notriec kādu vīrieti, kurš notikuma vietā mirst. Viņa ķermenis ir klāts ar koduma brūcēm, seja sakropļota. Savulaik šis vīrietis nelegālās autosacīkstēs bija nogalinājis kādu grūtnieci. No kā viņš bēga un kas ar viņu tik nežēlīgi bija apgājies?

Nils Sakss – Augstāk.

Ikviena ik pa laikam nonāk vietā, kur prasa: bet ko tālāk? Es nezinu, ko tālāk. Tad es apstājos, nomierinos, dziļi ieelpoju un vienkārši paskatos sev virs galvas. Atbilde reizēm ir tur – kaut kur augstāk.

Nora Robertsa – Laimīgais vilnis.

Sacīkšu čempions Kameronas apceļo pasauli, nopelnīto naudu tērējot šampanietim un sievietēm. Taču, kad mirstošais tēvs izsauc viņu uz mājām, lai lūgtu parūpēties par Setu - problemātisku zēnu, kas pēc rakstura ļoti līdzinās Kameronam bērnībā, viņa dzīve vienā naktī mainās. Pēc gadiem ilgas neatkarības Kameronam atkal ir jāmacās dzīvot kopā ar brāļiem, vienlaikus cīnoties ar ēdiena gatavošanu, uzkopšanu un rūpēm par sarežģītu zēnu. Starp Kameronu un viņa brāļiem uzliesmo sena sāncensība un jaunas aizvainojuma jūtas, taču Seta dēļ viņi cenšas atlikt malā savas domstarpības. Galu galā zēna likteni izlems sociālā darbiniece Anna, kura ir tikpat sīksta, cik skaista, un viņai ir spēks - vai savest brāļus kopā, vai arī šķelt.

Ramona Indriksone – Laiks ir tikai atbalss.

Kādas Liepājas dzimtas stāsts četrās paaudzēs no Brīvības cīņām līdz mūsdienām. Dzimtas un vēstījuma centrā patriarhālā Ebeharta,

pirmskara Latvijas diezgan augsta ierēdņa, baznīcas pārstāvja, figūra un viņa attiecības ar trim liktenīgajām dzīves sievietēm - sievu Katrīnu, liktenīgo sievieti Viktoriju un mazo mūzu Ellisi. Daudzbalsīgs vēstījums un dramatisks likteņu savijums cauri laikiem un valstīm, kuram aizraujoši sekot līdz pat atrisinājumam. Bet tas nav dokumentāls romāns, visi ir literāri tēli, kas savīti kopā ar kādu realitātes drumsli.

Roberts Grants – Filozofu pagrīdes vienība.

Vai sistēmu drīkst lauzt? Vai autoritātes drīkst apšaubīt arī tad, ja sabiedrības vairākums tās atbalsta? Vai elitārisma un ideju vārdā drīkst upurēt kaut vienu cilvēku? Tādus jautājumus uzdod šis pusaudžiem rakstītais romāns, un - tavu brīnumu! - tie var palikt arī neatbildēti. Jo sāls ir pašu jautājumu uzdošanā. Šis ir stāsts par kritisko domāšanu un dzīves jēgas meklējumiem, kur ne viss ir zelts, kas spīd, un ne viss, kas maksā lielu naudu, ir veselīgs cilvēka psihei un attīstībai. R. Grants pauž ideju par to, ka filozofija nav tikai saujiņai cilvēku pieejams prāta vingrinājums, bet sabiedrības labklājības virzītājspēks. Un te ir arī patiesa draudzība un rūpes citam par citu - lielākās vērtības pusaugu vecumā.

Roberts Vilsons – Muļķu ķērājs.

"Roberta Vilsona debijas krājuma saknes iedzītas plašā literatūras laukā - no klasikas un filozofijas tekstiem līdz latviešu laikmetīgajai dzejai - kā radniecīgi jāmin Marts Pujāts un Artis Ostups, taču Vilsona balss ir savrupa un spīgta.

Grāmata lauž jaunu avangarda vilni, kura pacelto jautājumu mutulī jādomā par valodas sniegto iespēju slēpties, atklāties un mulsināt. Šie teksti satrauc, liek laužīt galvu, pārdomāt labo un ļauno, citkārt smīdina, parāda spožu prātu, reizumis uzplaukst sirsnībā un iaved dārgumiem pilnā valodas labirintā." (Henriks Eliass Zēgners).

Sanita Reinsone – Draugi un kaimiņi.

Tas ir delverīgs pieaugšanas stāsts, kura darbība norisinās kādā Latvijas mazpilsētā 20. gadsimta deviņdesmito gadu sākumā. Labākās draudzenes, gadus desmit vienpadsmit vecas meitenes, brīvo laiku labprāt pavada pļavas nostūrī zem lielā vītola zariem - Džungļos. Tā ir gan interesanta vieta rotaļām, gan patvērums brīžos, kad dzīve mājās kļūst neizturama. Pilsētas vadība iecerējusi Džungļu vietā būvēt fabriku. Džungļi jāglābj! Glābšanas misija izvēršas ne gluži kā paredzēts, taču tās laikā draudzenes iepazīst ne tikai savus kolorītos kaimiņus, bet daudz vairāk uzzina arī par sevi.

Santa Irbe – Mazpilsētas meitenes.

Santas Irbes literārie darbi līdz šim ir publicēti dažādos preses izdevumos, bet romāns "Mazpilsētas meitenes" ir viņas pirmā grāmata. Vēstījuma darbība lielākoties norisinās pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados, taču ietiecas arī šī gadsimta sākumā. Tie ir pārmaiņu laiki, kad, veidojoties jaunai valsts iekārtai, attīstās tehnoloģijas un cilvēku dzīvē arvien lielāku lomu ieņem popkultūra.

Romāna centrā ir divas draudzenes, kuras vēlas kļūt par rakstniecēm, tāpēc viena otrai ir gan domubiedres un padomdevējas, gan sīvākās konkurentes.

Simonetta Anjello Hornbija – Boccamurata.

Galvenais varonis Tito nosvinējis savu 60. dzimšanas dienu. Pie pusdienu galda Sicīlijas villā sapulcējusies visa viņa ģimene: trīs bērni un mazbērni, sieva Mariola un tante Rakele. Tito nododas melanholiskam savas dzīves apcerējumam: viņš dzīvo ģimenes mājā ar dārzu, ģimenei pieder makaronu fabrika un citi īpašumi, taču viņa pagātni māc ēna, kuru ne smags darbs, ne nevainojama dzīve nav spējusi izdzēst. Tito nekad nav saticis savu māti. Vienīgajā sarunā ar tēvu par savu izcelsmi viņš uzzināja, ka māte bija precēta sieviete un tāpēc nevarēja uzņemties rūpes par ārlaulības bērnu. Taču ciema tenkotāji apgalvoja, ka māte bijusi palaistuve. Vienīgā, kas varētu zināt patiesību, ir Tito tante Rakele.

Svens Kuzmins – Brīvībene.

Īsumā grāmatas sižets ir šāds: ir divtūkstošo gadu sākums, un Svens no Rēzeknes ierodas Rīgā, lai mācītos Rīgas Mākslas vidusskolā. Omamma Lūcija izkārtu viņam dzīvošanu Brīvības ielas namā, ko savulaik cēlis viņa vecvectēvs Bernards Vanags, ļoti bagāts vīrs, krāsu un ķīmikāliju tirdzniecības uzņēmuma vadītājs. Viņš ir tāda kā dzimtas leģenda, un šis divstāvu nams – viena no viņa kulta svētvietām. Svenam gan pret šo kultu ir pretestība, viņam tas šķiet tracinoši, ka Bernardu pat vēl tagad viņam mēdz stādīt par paraugu.

Bet ar Brīvības ielas namu jeb Brīvībeni (kā viņš to sauc) viņam izveidojas ļoti īpašas attiecības - viņš vairākas reizes no tās iet prom ar domu – uz neatgriešanos, bet tik un tā atgriežas.

Toms Dirgēla – Mans tētis raksta grāmatu.

Mani sauc Laimis, un mans tētis ir rakstnieks. Viņš savā darbistabā raksta grāmatas bērniem. Bet kāpēc to sauc par darbistabu, ja tētis nekādu darbu tur nedara? Zēns nesaprot, kāpēc viņa tētis strādā no mājām, bet neraksta – tikai staigā pa darbistabu šurpu turpu un skatās griestos. Bet tētis tikmēr nespēj rast iedvesmu, lai pabeigtu iesākto grāmatu... Ko iesākt? Sirsnīgā grāmata visu ģimeni aizvedīs iztēles lidojumā un parādīs ikdienas dzīvi mājās pavisam jaunā gaismā.

Treisija Sjēra – Mamma drīz nāks.

Šonakt mājās ir tikai mamma un bērni. Vecās ēkās vienmēr kaut kas krakšķ, kur nu vēl vētras laikā. Taču šis troksnis ir citāds. Pārāk pazīstams un vienlaikus neiespējams. Nakts melnumā kāds lēnām kāpj augšup pa kāpnēm. Prātā iešaujas virkne jautājumu. Vai tas varētu būt iebrucējs? Vai arī tā ir tikai pārāk spilgta iztēle? Un ko tagad darīt? Ignorēt? Cīnīties? Slēpties? Ir tikai mirklis, lai izlemtu. Bet ja nu lēmums nebūs pareizs?

Uldis Auseklis – Kā tauriņi raibi.

Dzejnieks Uldis Auseklis kā neviens cits prot ietērt vārdos bērniem un vecākiem svarīgo. Raibi kā tauriņi ir krājuma dzejoļi, tajos uzmirgo Latvijas daba, mīļas ikdienas ainiņas un latviešu valoda visdažādākajās nokrāsās. Dzejoļus krāšņi papildina mākslinieces Gundegas Muzikantes ilustrācijas. Lasi, skaiti un brīnies kopā ar dzejoļu krājumu "Kā tauriņi raibi!".

Varenais Sēlis – Eju meklēt draugus! : poēma par surikatu.

"Eju meklēt draugus" ir mīļa un smieklīga grāmatiņa. Asprātīgie panti ietērti sirsnīgās un uzjautrinošās ilustrācijās. Tajās ir daudz sīku, košu detaļu, lai bērniem prieks meklēt un pētīt. Grāmatā ievietotas arī desmit spēles, ko lasītājs var spēlēt kopā ar draugiem un ģimeni.

Vilis Kasims – Svešuma grāmata : romāns esejās.

Atklāts vēstījums par mēģinājumiem atrast savu vietu mūždien mainīgajā pasaulē. Sākot ar tēva nāvi un beidzot ar meitas pirmajiem gadiem, grāmata stāsta arī par autora bērnību mazā Ziemeļvidzemes ciematā un vēlāko dzīvi Rīgā, Londonā un Barselonā, cenšoties izsekot šķietami neizbēgamajai svešuma sajūtai. Realitāte grāmatā apvienojas ar iztēli, veidojot literāri izsmalcinātu ieskatu mūsdienu vīrieša iekšējā pasaulē, vienlaikus arī dziļi personīgu un skaudri atpazīstamu stāstu par dzīvi un nāvi, mākslu un mīlestību.

*Informāciju sagatavoja:
Komplektēšanas un apstrādes nodaļas
vecākais bibliotekārs Viktors Suņņenkovs*

Gaisma

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas bezmaksas informatīvais materiāls. Izdots Komplektēšanas un apstrādes nodaļā.

Iznāk reizi mēnesī. Redaktors Viktors Suponenkovs.

E-pasts: viktors.suponenkovs@lnerb.gov.lv

Tālrs. 67514509

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv